



جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان و دانش پژوهان جوان
معاونت دانش پژوهان جوان



مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان
دانش پژوهان جوان

مبارزه علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست و جو و کشف واقعیت هاست. « امام خمینی (ره) »

اینجانب (شرکت کننده) این دفترچه را به صورت کامل (۱۲ برگه با احتساب جلد) دریافت نمودم امضاء

اینجانب (منشی حوزه) تعداد برگه (با احتساب جلد) دریافت نمودم امضاء

دفترچه سوالات سی امین دوره المپیاد ادبی

تاریخ: ۱۳۹۶/۲/۱

تعداد سوالات	ساعت شروع	مدت آزمون (دقیقه)
۱۰۰	۱۴:۰۰	۱۱۰



شماره سندلی

کد دفترچه

۱

استان:
منطقه:
پایه تحصیلی:

شماره پرونده:
کد ملی:
نام پدر:
نام مدرسه:



حوزه:

ذهن زیبا

توضیحات مهم

یاد خدا آرامش بخش دلهاست

- ۱- کد دفترچه شما یک است. این کد را با کدی که روی پاسخنامه نوشته شده است تطبیق دهید. در صورت وجود مغایرت، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون تعداد سوالات داخل دفترچه را بررسی نمایید و از وجود همه برگه های دفترچه سوالات مطمئن شوید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگه پاسخنامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۴- کلبه جوابها باید در پاسخنامه وارد شود. بدیهی است موارد مندرج در دفترچه سوالات تصحیح نشده و به آن ها هیچ نمره ای تعلق نخواهد گرفت.
- ۵- نام و نام خانوادگی خود را روی کلبه صفحات دفترچه سوالات و پاسخنامه بنویسید.
- ۶- برگه پاسخنامه شما را دستگاه تصحیح می کند. پس آن را تا نکتید و تمیز نگه دارید و بلاوه پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۷- همراه داشتن لوازم الکترونیکی نظیر تلفن همراه و لپ تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلب محسوب می شود.
- ۸- دفترچه سوالات باید همراه پاسخنامه به مسئولین جلسه تحویل شود.
- ۹- پاسخ درست به هر سوال ۳ نمره مثبت و پاسخ نادرست یک نمره منفی دارد.
- ۱۰- شرکت کنندگان در دوره تابستان از بین دانش آموزان پایه سوم متوسطه انتخاب می شوند.

منابع درسی

۱- همه گزینیه‌ها بجز گزینیه ... در مورد سیف فرغانی درست است.

- ۱) سیف فرغانی با ارادتی که به مولوی داشت او را ستایش کرده و با او مکاتبه داشته است.
- ۲) سیف از قالب قصیده برای بیان انتقادهای کوبنده و طرح دیدگاه‌های اجتماعی و اخلاقی استفاده کرده است.
- ۳) سبک شعری سیف به شیوه سخنوران نامی خراسان نزدیک است.
- ۴) در شعر سیف ردیف‌های دشوار و پاره‌ای التزام‌های دیگر دیده می‌شود.

۲- همه گزینیه‌ها بجز گزینیه ... در مورد عبید زاکانی درست است.

- ۱) چهره ادبی و ممتاز عبید را باید در آثار طنز آمیز او دید در نوشته‌ها و سروده‌های عبید، زبان طنز بی‌پرواست.
- ۲) دیگران هم از شیوه عبید تقلید کرده‌اند اما گویی هیچ کس نتوانسته است در مقام طنز و انتقاد اجتماعی با این کیفیت هنری به پای او برسد.
- ۳) اشعار عبید به دو بخش جدی و طنز آمیز تقسیم می‌شود که اشعار جدی او به صورت دیوانی فراهم آمده است که به «عشاق‌نامه» معروف است.
- ۴) ذوق و هنر عبید در نکته‌یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی در قالب طنز و لطیفه‌های دل‌نشین آشکار می‌شود.

۳- کدام ویژگی در مورد «تاریخ جهانگشای» نادرست است؟

- ۱) نثر تاریخ جهانگشای مصنوع است.
- ۲) نویسنده به دلیل کاربرد صنایع ادبی از معنا و محتوا غافل مانده است.
- ۳) در این کتاب لغات عربی و مغولی زیادی به کار رفته است.
- ۴) این کتاب از بهترین متون تاریخی بازمانده از دوره مغول است.

۴- در کدام گزینیه تقریباً همه شخصیت‌ها به صورت رسمی شاعری را پیشه خود کرده بودند؟

- ۱) سروش، وصال، یغمای جندقی
- ۲) تراقی، صبا، مجمر
- ۳) شبیانی، حبیب خراسانی، قآنی
- ۴) سحاب، نشاط، قائم مقام

۵- همه گزینیه‌ها در مورد یک تن از شاعران دوره بیداری است بجز ...

- ۱) مجله دانشکده او ارگان انجمنی ادبی با همین نام بود.
- ۲) عشق و غزل در شعر او جایگاه برجسته‌ای ندارد.
- ۳) وی توانست قالب قصیده را با اسلوب شاعران سبک خراسانی احیا کند.
- ۴) اشعار فکاهی او الگوی مهمی برای شاعران متجدد دوره بیداری و پس از آن به شمار می‌رود.

۶- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

فطرت آشفته که از خاک جهان مجبور / خودگری، خود شکنی، خودنگری پیدا شد
خبری رفت ز گردون به شبستان ازل / حذر ای پردگیان پرده‌دري پیدا شد
(۱) موضوع شعر آفرینش انسان است.
(۲) پردگیان فرشتگان الهی هستند.

(۳) مصراع دوم بیت اول همه صفاتی برای انسان است. (۴) جهان مجبور اشاره به ذهن انسان دارد.

۷- واژه «بگذرد» در همه گزینه‌ها معنایی نزدیک به هم دارد بجز ...

(۱) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد

(۲) بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد

(۳) باد خزان نکبت ایام ناگهان / بر باغ و بوستان شما نیز بگذرد

(۴) پیل فنا که شاه بقا مات حکم اوست / هم بر پیادگان شما نیز بگذرد

۸- توضیح مربوط به کدام گزینه درست است؟

(۱) دانه پنهان کن به کلی دام شو / غنچه پنهان کن گیاه بام شو (ضعف را کنار بگذار و حق خود را بستان)

(۲) عالمی را یک سخن ویران کند / روبهان مرده را شیران کند (سخن تأثیر دو سویه دارد)

(۳) هر که داد او حسن خود را در مزاد / صد قضای بد سوی او رو نهاد (چشم بستن بر زیبایی‌ها استقبال از خطر است)

(۴) نکته‌ای کان جست ناگه از زبان / همچو تیری دان که جست آن از کمان (معمولاً سخنان از پیش نیندیشیده تأثیر گذارتر است)

۹- رفتار حسنک وزیر در مجلسی که برای انتقال دارایی او ترتیب داده‌اند، چگونه رفتاری است؟

(۱) متظاهرانه است برای فریب دادن حاضران. (۲) از سر ناامیدی است چون می‌داند پایان ماجرا چیست.

(۳) آشتی جویانه است برای جلب بخشش سلطان. (۴) زمینه‌چینی است برای ابطال حکم.

۱۰- منظور از «دو کار» در بیت زیر از شاهنامه در کدام گزینه آمده است؟

دو کار است هر دو به نفرین و بد / گزاینده رسمی نوآیین و بد

(۱) حاضر شدن در دربار گشتاسب / سبب نابودی زابلستان شدن

(۲) از فرمان گشتاسب سر پیچیدن / کشتن رستم به هر صورت ممکن

(۳) دست به بند شاهزاده دادن / از بین بردن اسفندیار

(۴) سازش پنهانی با رستم / از میان بردن گشتاسب به دست رستم

۱۱- در کدام گزینه تشبیه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

(۱) آنجا که رزم جویی دی ماه دشمنانی / و آنجا که بزم سازی نوروز اولیایی

۲) خوش چمنی است عارضت خاصه که در بهار حسن / حافظ خوش کلام شد، مرغ سخن سرای تو

۳) ماهی به روی لیکن ماه سخن‌نویسی / سروی به قد ولیکن سرو سخنسرای

۴) گرد جهان بگشتی شاها مگر سپهری / در هر کسی رسیدی میرا مگر قضایی

۱۲- در کدام گزینه کنایه یا مثل نیست؟

۱) آپارتمان یا به قول فرهنگستان «کاشانه» دخترمان فضایی برای پخت آش و خورش نداشت.

۲) وقتی برای دخترمان خواستگار آمد خیال کردی یک نان‌خور را از سر خودت باز کرده‌ای.

۳) تا تو باشی دیگر از هول هلیم توی دیگ نیفتی.

۴) خدا را شکر که بالاخره بچه را از آب و گل درآوردیم.

۱۳- در همه بیت‌ها هم جناس و هم مجاز هست بجز بیت ...

۱) برآشفت ایران و برخاست گرد / همی هر کسی کرد ساز نبرد

۲) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / وز این درخت همین میوه غم است برم

۳) گر نبندی زین سخن تو حلق را / آتشی آید بسوزد خلق را

۴) موج‌ها خوابیده‌اند آرام و رام / طبل طوفان از نوا افتاده است

۱۴- در کدام گزینه واژه «سرو» در معنای حقیقی درخت به کار نرفته است؟

۱) سرو درآید ز پای گر تو بجنبی ز جای / ماه بیفتد بزیر گر تو برآیی پیام

۲) ای سرو بلند بوستانی / در پیش درخت قامت پست

۳) سعدی نگفتمت که به سرو بلند او / مشکل توان رسید به بالای پست ما

۴) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست / نه که از ناله مرغان چمن در طربست

۱۵- آرایه مشخص شده برای هر بیت، در آن بیت وجود دارد بجز بیت ...

۱) حذر کنید ز باران دیده سعدی / که قطره سیل شود چون به یکدگر پیوست (استعاره)

۲) بسیار دیده‌ایم درختان میوه‌دار / زین به ندیده‌ایم که در بوستان توست (ایهام)

۳) هر روز خلق را سر یاری و صاحبیست / ما را همین سرست که بر آستان توست (مجاز)

۴) دامن دولت چو به دست او فتاد / گر بهلی باز نیاید به دست (جناس)

۱۶- کدام گزینه از دیدگاه کاربرد گونه مؤدبانه زبان با سایر موارد متفاوت است؟

۱) خدمت رسیدن ۲) میل کردن ۳) مرحمت کردن ۴) ملاحظه کردن

۱۷- تعداد هجاهای هسته گروه اسمی کدام عبارت با عبارت‌های دیگر متفاوت است؟

۱) تکرار عبارات سرمستانه ۲) فوران طبع شاعرانه

۳) آن حکیم روزگاران فراموش شده ۴) لبه‌های زندگی ناپایدار

۱۸- تعداد اجزای اصلی جمله در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) چرا انقدر مرا اذیت می کنی؟
(۲) برای بچه کت و کلاه و جوراب و شلوار بافت.
(۳) دکتر نون سرش را با صدای قارقار کلاغی بالا برد.
(۴) ملک تاج گل شاه پسندی از شاخه جدا کرد.

۱۹- ساختمان فعل در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) اگر دهانم را باز کنم،
(۲) اشکم سرازیر می شود.
(۳) با چشم های پر از اشک منتظر بودم.
(۴) ملک تاج باغچه خالی را ترک کرد.

۲۰- در عبارت زیر، قرینه های حذف به ترتیب کدام اند؟

به جان شما دیگر توان دیدن چهره ملک تاج را نداشتم.

- (۱) معنایی، معنایی (۲) معنایی، لفظی (۳) لفظی، معنایی (۴) لفظی، لفظی

منابع غیر درسی

۲۱- در کدام گزینه بخش مشخص شده مفعول جمله است؟

- (۱) بدو گفت گر دشمن آید پدید/ تو را تیغ کینه باید کشید
(۲) به طوس و به گودرز فرمود شاه/ کشیدن سپه سر نهادن به راه
(۳) کنون من کمر بسته و رفته گیر/ نخواهم جز از دادگر دستگیر
(۴) پس آنکه گرفتندش اندر کنار/ ره سیستان را بر آراست کار

۲۲- درباره دو بیت زیر کدام گزینه درست است؟

اگر تو شدی کشته در چنگ اوی / من این گرز و این مغفر جنگجوی
چگونه کشیدی بمازندران / کمند کیانی و گرز گران

- (۱) خطاب به رستم است
(۲) «کشیدی» به معنای «حمل می کردم» است
(۳) بیت دوم یک جمله مستقل است
(۴) منظور از «اوی» ارژنگ است

۲۳- در کدام گزینه نقش دستوری واژه مشخص شده متفاوت است؟

- (۱) یکی چاره باید کنون اندرین / که این بد بگردد ز ایران زمین
(۲) اگر کاهلی پیشه گیرد دلیر / نگردد ز آسایش و کام سیر
(۳) همایون ندارد کس آنجا شدن / وز ایدر کنون رای رفتن زدن
(۴) و گر یار باشد خداوند هور / دهد مر مرا اختر نیک زور ...

۲۴- در کدام بیت فعل امر به کار رفته است؟

- ۱) ز هر بد بزال و برستم پناه/ که پشت سپاهند و زیبای گاه
- ۲) ازان پس جهانجوی خسته جگر/ برون کرد مردی چو مرغی پیر
- ۳) شه نامبردار بنواختش/ بر خویش بر تخت بنشاختش
- ۴) بدو گفت گر دشمن آید پدید/ ترا تیغ کینه بیاید کشید

۲۵- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

- ۱) پدروود کردنش رفتند پیش/ که دانست کش باز بیندیش (زیرا می دانست که باز هم او را خواهند دید)
- ۲) زمین را ببخشید بر مهتران / چو باز آمد از شهر مازندران (قسمت کرد)
- ۳) از آن پس یکی انجمن ساختند/ ز گفتار او دل پیرداختند (آکنده کردند)
- ۴) رونده همی تاخت تا نیمروز/ چو آمد بر زال گیتی فروز... (تا سر ظهر)

۲۶- در کدام گزینه استعاره مصرحه دیده نمی شود؟

- ۱) چو یک پاس بگذشت درنده شیر / به سوی کنام خود آمد دلیر
- ۲) نهنگ بلا برکشید از نیام / بیاویخت از پیش زین خم خام
- ۳) بتاریکی اندر یکی کوه دید / سراسر شده غار ازو ناپدید
- ۴) باوردگه رفت چون پیل مست / یکی پیل زیر اژدهایی بدست

۲۷- واژه مشخص شده در کدام گزینه باید بدون کسره خوانده شود؟

- ۱) سوی رخس رخشان برآمد دمان / چو آتش بجوشید رخس آن زمان
- ۲) بلشکر چنین گفت کاوس شاه / که اکنون مکافات کرده گناه
- چنانچون سزابد بدیشان رسید / ز کشتن کنون دست باید کشید
- ۳) زمانی همی بود در چنگ تیغ / نبد جای دیدار و راه گریغ
- ۴) جهاندار مر پهلوان را بخواند / همه گفت فرهاد با او براند

۲۸- معنای کدام دو بیت ناقص است؟

- الف) اگر کس نمانم بمازندران/ وگر برنهم باژ و ساو گران
- ب) همان از منوچهر و از کیقباد/ که مازندران را نکردند یاد
- ج) همه شب می و مجلس آراستند/ بشبگیر کز خواب برخاستند
- د) فزون بایدم زان ایشان هنر/ جهانجوی باید سر تاجور

۴) الف و د

۳) ب و ج

۲) ج و د

۱) الف و ب

۲۹- همه بیت‌ها از زبان شخص یکسانی است جز بیت ...

(۱) گر ایدونک یارم نباشی به جنگ / مفرمای ما را بدین در درنگ

(۲) ترفتم بگفتار تو هوشمند / ز کم دانشی بر من آمد گزند

(۳) همیشه جهان بر تو فرخنده باد / مبادا که پند من آیدت یاد

(۴) کنون چشم شد تیره و تیره بخت / بخاک اندر آمد سرتاج و تخت

۳۰- در کدام گزینه، قسمت مشخص شده درست معنی نشده است؟

(۱) و دیوان‌ها بنهاد و خراج‌ها جبايت کرد: جمع‌آوری کرد.

(۲) از آن آب انگور که به رکوه اندر فشرده بود، بعضی مانده: کوزه

(۳) خیر آنچه می‌یافت علی‌الوجه می‌نیشست بی‌ترویی: بی‌تصرف

(۴) کارستان ایشان به جایی رسید که هر دو لشکر بکشیدند: ماجرا

۳۱- با توجه به عبارت زیر، خرازاسپ با کدام یک از شخصیت‌های شاهنامه فردوسی مطابقت دارد؟

و خرازاسپ ملک ترکستان اندر آن جای بود. اسفندیار با او حرب کرد و شهر و حصار از او بستد و هر دو ویران کرد و ملک را بگرفت و بکشت و زنان و دخترانش را برده کرد و آن دو دختر گشتاسپ را بستد...

(۱) جاماسب (۲) لهراسب (۳) ارجاسب (۴) افراسیاب

۳۲- توضیح درست بخش مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟

و آن‌گه او را تقویت ده و خراج‌های ایشان بگذار تا در وجه عمارت کنند

(۱) بگذار خراج‌های آنان در کار آبادانی عمارت تو صرف شود.

(۲) به آن‌ها خراج پرداخت کن تا بتوانند سرزمین‌شان را آباد کنند.

(۳) برای آن‌ها خراج تعیین کن؛ چراکه این کار موجب آبادانی سرزمین‌شان خواهد شد.

(۴) از آن‌ها خراج بگیر تا آن را صرف آبادانی سرزمین خود کنند.

۳۳- کدام گزینه با ویژگی‌های زبانی «تاریخ بلعمی» مطابقت ندارد؟

(۱) و او همه شهرهای شام و بیت‌المقدس ایدون خراب کرده بود که مردم نتوانست بودن آن جایها، و همه رمیده بودند و اندر آن جایگاه‌ها جز سباع و وحوش و جانور نبود.

(۲) این خلیفه گشتاسپ آمد در زمین بابل و بخت‌نصر را به درگاه شاه فرستاد به بلخ. و خودش به ملک عراق نشست و منادی داد می‌زد که هر که از بنی اسرائیل به اینجا اسیر شده، آزاد است.

۳) نوید داد بدان که خراج‌ها و معاملات بر ایشان پله کند تا عمارت کنند و خانه خویش به جای باز آرند و دیه‌ها آبادان گردانند و وجوه مستغلات پدید آرند.

۴) پس نگاه کرد و بدان دشت اندر مردمان دید بسیار به کشت و ورز مشغول، و دیوارهای دیه آبادان، و هم آن بوم و بر دگرگونه. شگفتی آمدش او را.

۳۴- با توجه به عبارت‌ها، توضیح قسمت مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

- ۱) عرض باز داد و قومی را که خواست از ایشان بگرید: عریضه را به آن‌ها پس داد.
- ۲) چون لشکر گشتاسب با لشکر خزر اسپ برابر آمدند، عدد هر لشکری خدای دانست از بسیاری: هم‌اندازه شدند.
- ۳) و ناموس او را بشکن که او جادوست: پاکدامنی‌اش را لکه‌دار کن.
- ۴) حصار بزرگتر اندرو ازین حصار پیشین که افراسیاب آنجا کشته شد. و کس هرگز بر آن حصار دست نداده بود: هیچ کس آن حصار را تصرف نکرده بود.

۳۵- معنای «تا» در کدام گزینه مشابه «تا» در عبارت زیر است؟

- و نشست گشتاسب به بلخ بودی تا پادشاهی خویشتن از ترکان نگاه داشتی.
- ۱) بنگر اندر آن استخوان‌های خر تو که پوسیده شده است تا چگونه گرد آورم.
 - ۲) گفتند بگذار تا بنگریم اگر این وعده دروغ گفته باشی، تو را بکشیم.
 - ۳) مرا ملک گشتاسب اینجا فرستادست تا به رسم خدمت این اسب را به نوبت آنجا بدارم.
 - ۴) و بفرمود آن مال‌ها هر سال حمل کنند و به خزینه گشتاسب بپارند تا همه ترکستان را بر خویشتن صافی کرد.

۳۶- بخش مشخص شده در همه گزینه‌ها برابر با یک هجای بلند خوانده می‌شود جز گزینه ...

- ۱) مرا ببیند وز من پند گیرید / دگر در مهر خواهش مه پذیرید
- ۲) دلی دارم به دستت زینهار / ندید از تو مگر زینهار خواری
- ۳) سوم برگشتی از یار وفادار / بی آن کز وی رسیدت رنج و آزار
- ۴) مرا ببیند هر که هوشیارید / دگر مهر کسان در دل مکارید

۳۷- در همه بیتها نوعی استدلال شاعرانه و تخیلی دیده می‌شود جز گزینه ...

- ۱) و گر مسکین دلم سنگین نبود / درنگ مهر تو چندین نبود
- ۲) به گاه خواب ناخوانده بیایی / بدان تا حسرتم افزون نمایی
- ۳) اگر گیرم ترا یک روز دامن / بسا شرما که خواهی بردن از من
- ۴) بدانم من چو باشد باد خوشبوی / که شاد و تندرست است آن پری روی

۳۸- در همه گزینه‌ها بیان تمثیلی دیده می‌شود جز گزینه ...

- ۱) چنان نیکو نیامد رنگم از دست / که پایم نیز باید اندر آن بست

۲) اگرچه آب گل پاک است و خوشبوی/نباشد تشنه را چون آب در جوی

۳) بکشتم پس پروردم بتمبر/چو برستی کبست آوردیم بار

۴) ز خواری همچو خاک راه بودی/به کام دشمن و بدخواه بودی

۳۹- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

۱) ز عشقی تاب او از حد گذشته/به عشقی گرم بوده سرد گشته (پیچ و خم)

۲) بدان سر مر ترا طرار دیدم/بدین سر مر ترا غدار دیدم (در آن جهان)

۳) تو همچون سندسی گردان به هر رنگ/و یا همچون زری گردان به هر چنگ (به آفتاب پرست می مانی)

۴) یکی گفتی ورا دیده رسیدست/یک گفتی پری او را بدیدست (جن زده شده است)

۴۰- بخش مشخص شده در کدام گزینه درست معنی شده است؟

۱) تو هیزم دادی او آتش برافروخت/به کام دشمنان در آتشم سوخت (چنان که دشمنان خواستند، در آتش من سوخته شد)

۲) چو از من رفت چه شب رفت و چه روز/مژه از هر دو یکسان دارم امروز(امروز از هر دو در کامم طعم یکسانی بر جای مانده است)

۳) یکی گفتی که چشم بد بختش/یکی گفتی که افسونگر بیستش (جادوگر او را به بند کشید و زندانی کرد)

۴) بر آزارش همی کردم صبوری/کنون صبرم ربود آزار دوری (شکیبایی ام دلخوری و رنج هجران را زدود)

۴۱- در کدام یک از بیتهای زیر ویس در خطاب به رامین به زیبایی خویش ننازیده است؟

۱) ز بدبختیت بس باد این نشانی/گلی دادت چو بستد گلستانی

۲) هزار اختر نباشد چون یکی خور/نه هفت اندام باشد چون یکی سر

۳) گلی به یا گلستانی شکفته/گلش نیکوتر از ماه دوهفته

۴) نه بالای تو بودش سرو و شمشاد/نه زین شمشاد بودی جان او شاد

۴۲- در کدام بیت اغراق بیشتری دیده می شود؟

۱) اگرچه گرد بالینم نشینند/چنانم از نزاری کم نینند

۲) بناله می بدانستند حالم/کنون توانم از سستی که نالم

۳) چنان در هجر بر من بگذرد روز/که در صحرا بر آهو بگذرد یوز

۴) بین روی مرا یک بار دیگر/نگر تا در جهان دیدی چنین زر

۴۳- کدام توضیح درست است؟

۱) ز بس کم دل به تو هست آرزومند/به دیدار خیالت گشت خرسند (اشتیاقم به تو اندک شده است)

۲) بدم من نیز همچون تو نیازی/نکردم با تو چندین سرفرازی (من نیز مانند تو محتاج بودم)

۳) چو ببردی دگر باره فرو کار / که پیوسته نکوتر آورد بار (نهال پیوندی بهتر میوه می دهد)

۴) همی گویند ازین ناله بیاسای / دل ما سوختی بر ما بیخشی (ما را ببخش و عفو کن)

۴۴- نهاد در مصراع دوم کدام بیت ذکر نشده است؟

۱) هوا باشد دوات و شب سیاهی / حروف نامه برگ و ریگ و ماهی

۲) نه من آنم که بودم دلفروزت / رخم ماه شب و خورشید روزت

۳) ندانم تا ترا دل بر چه سان است / مرا باری به کام دشمنان است

۴) چنین داغی کزو تا جاودانی / بماند بر روان من نشانی

۴۵- توضیح مربوط به بخش مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

۱) چون سوزن باش برهنه پیوسته کاری کن: (همیشه مشغول کاری باش)

۲) گفتند شیرین زبانی رباط بانی را شایبی: (شاید نگهبان کاروان سراهستی)

۳) گفتند کسی گناه بسیار دارد اگر توبه کند در گذارد؟: (اگر توبه کند خداوند او را می بخشد؟)

۴) مرهم جراح وصال دوست است تعللی می کنیم تا فردا بود که به مقصود رسیم: (صبر و شکیبایی به خرج می دهیم)

۴۶- معنی کدام گزینه درست است؟

۱) مرا از این غمی نیست الا رضای تو می بایدم که دانم که تو راضی هستی یا نه: من از این دست غمها ندارم مگر رضای تو. لازم است بدانم که تو راضی هستی یا نه.

۲) و پیوسته بروز روزه می داشت و خدمت می کرد و در خدمت خدای تا روز بر پای ایستاده می بود: و همیشه روزها روزه بود و خدمت خدا می کرد و در خدمت خدا تمام روز بر پای ایستاده بود.

۳) الهی دلم بگرفت کجا می روم من کلوخی و آن خانه سنگی: خدایا دلم گرفت. من کجا می روم؟ راهی ناهموار برای رسیدن به آن خانه سنگی [در پیش دارم].

۴) تو نیک مردی اگر نه آن است که دنیا را دوست داری: تو مرد نیکی هستی به شرطی که دنیا را دوست نمی داشتی.

۴۷- براساس متن زیر چه چیز از سخن رابعه برداشت می شود؟

ویرا گفتند از کجا می آیی؟ گفت از آن جهان گفتند کجا خواهی رفت گفت بدان جهان گفتند

بدین جهان چه می کنی؟ گفت افسوس می دارم گفتند چگونه؟ گفت نان این جهان می خورم و

کار آن جهان می کنم.

۲) اندوه وی از کاستی در عبادت

۱) ریشخند و تمسخر دنیا

۴) شکایت از معیشت

۳) حسرت از آمدن بدین جهان

۴۸- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) اگر ما به خود توبه کنیم به توبه دیگر محتاج باشیم: توبه حقیقی به اراده حق است نه بنده.
- ۲) اندوه و نعمت دنیا هر دو در یک دل جمع نباید: غم الهی با دغدغه مال دنیا جمع ناپذیر است.
- ۳) بلند همتی پیرزنی بنگر که ... دریغ می آیدش که وقت خویش مشغول کند به سؤالی از او: درخواست مادی از خداوند نشانه کوتاه‌همتی است.
- ۴) اگر دوستش نمی‌داری چندینش یاد نکردی که شکننده کالا خریدار باشد: وابستگی و علاقه بسیار به چیزی موجب از دست دادن آن می‌شود.

۴۹- براساس متن زیر کدام گزینه درست‌تر است؟

نقلست که جمعی بر او رفتند او را دیدند که اندکی گوشت بدنان پاره می‌کرد گفتند که کارد نداری تا گوشت پاره کنی؟ گفت من از بیم قطیعت هرگز کاردچه در خانه نداشتم و ندارم.

- ۱) ترس رابعه از برندگی کارد و زخمی شدن وی است.
- ۲) کارد برای رابعه یادآور جدایی و هجران است.
- ۳) داشتن کارد را نوعی تجمل و وابستگی به اسباب دنیا می‌داند.
- ۴) کارد برای رابعه یادآور نوعی یقین است و وی از تکبر ناشی از یقین می‌هراسد.

۵۰- در کدام گزینه «کاری» مشتق است؟

- ۱) از دولت سلطان و ز نیکو نیت تو / این کار شود ساخته و محکم و کاری
- ۲) فردا همه کار تو دگر خواهد گشتن / امروز میندیش که در اول کاری
- ۳) گفتم: کانه گسار من به ره اندر / خدمت میرست گفت: محکم کاری
- ۴) جم سیر و سام رزم و دارا بزمی / رستم کرداری و فریدون کاری

۵۱- در همه گزینه‌ها واژه یکسانی قافیه شده است بجز گزینه ...

- ۱) شنیدم که جوینده یابنده باشد / به معنی درست آمد این لفظ باری
- ۲) شاهی کن و شادی کن و آن کن که تو خواهی / ای داده ترا هر چه بیاید همه باری
- ۳) گر از تو کسی کش ندیده ست پرسد / که «دانی ملک را» چه گویی تو باری
- ۴) از دانش و فضل تو سخن‌هاست به هر جا / اندازه ندارد هنر و فضل تو باری

۵۲- توضیح مربوط به کدام بیت درست است؟

- ۱) به تو تازه باد این جهان کاین جهان را / چو مر چشم را روشنایی بیایی
به واسطه تو جهان خرم باد زیرا برای این جهان چون روشنی برای چشم ضروری هستی.

- ۲) ز بهر نوای کسان چیز بخشد / ترسد ز کم چیزی و بینوایی
برای بی‌نیازی مردم بخشش می‌کند و از فقر و نداری آنان باکی ندارد.
- ۳) هر آن کس که بیخواب شد از نهییش / نخواست سبک دیگر از کوکناری
هر کس که دچار بیخوابی شده باشد از ترس او حتی با نوشیدن شراب هم نمی‌تواند بیارامد.
- ۴) نخورد هیچ کسی می‌که روزگار نگفت / به می‌که زود مر این می‌خورنده را بگزای
تا وقتی روزگار نگفت کسی می‌نخورد زیرا می‌آسیب‌رسان است.

۵۳- نوع پرسش در کدام گزینه فرق دارد؟

- ۱) دل در کف تو دادم نایافته بر زان لب / زان دل که ترا دادم جانا چه خبر داری
۲) جان نیز به تو بخشم جان را چه خطر باشد / نی نی که چو دل داری بسیار بطر داری
۳) که دانست کز تو مرا دید باید / به چندان وفادارین همه بیوفایی
۴) هنر و فضل تو بر خلق چرا عرضه کنم / چون به نزدیک همه خلق به هر دو سمری

۵۴- پیام کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- ۱) نشان ده ز خلقت نداده‌ست هر گز / نشان خواه را جز به خوبی نشانی
۲) بحر جایی که کف راد تو باشد شمرست / بلکه پیش کف تو کرد نداند شمری
۳) سخاوت میان بخیلی و دستش / برآورده از روی و آهن جداری
۴) از بخشش او خالی کم یابم دستی / وز نعمت او خالی کم یابم خوانی

۵۵- پیام اصلی همه بیت‌ها درست بیان شده است بجز بیت ...

- ۱) ای درم از دست تو رسیده به پستی / زر ز بخشیدن فتاده به خواری: تو بسیار بخشنده‌ای
۲) نام نکو همی خری و زر همی دهی / بهتر ز گوهر آنچه همی تو بزر خری: نیکنامی ارزنده‌تر از مال دنیا است
۳) نینیی دل جنگ او هیچ کس را / تو بنمای گر هیچ دیدی و دانی: کسی جرأت جنگ با او ندارد
۴) در شمار هنرش عاجز و سرگشته شوی / گر توانی به مثل قطره باران شمری: قطره‌های باران در شمار نمی‌آید

۵۶- معنی کدام بیت نادرست است؟

- ۱) گر تو خواهی و گر نه به تو اندر بشلد / زر او چون به در خانه او برگذری
اگر ثروت او را بخواهی یا نه وقتی به در خانه‌اش بروی بر تو می‌شورد و تندخویی می‌کند.
- ۲) چنان چون تو یکتا دلی مهر او را / دلش بر تو هرگز مبادا دو تایی
همان‌طور که تو جز به او علاقه‌مند نیستی ای کاش او نیز دلش جز تو به دیگری تمایل نیابد.

- ۳) تیر بالایی و مانده تیری که ترا / هر چه نزدیک تر آرم تو ز من دورتری
راست قامتی و مانند تیر هستی که هر چه به خودم نزدیکتر کنم تو از من دورتر می شوی.
- ۴) بر خصم نشان باشد بر دشمن اثر ماند / تا تیغ به کف داری تا خود به سر داری
با حضور تو در میدان جنگ هیچ دشمنی از ضربه تو در امان نیست.

۵۷- توضیح کدام بیت نادرست است؟

- ۱) من این روز را داشتم چشم و زین غم / نبوده‌ست با روز من روشنایی (اندیشه هجران زندگی را تیره و تار می کند)
- ۲) بلا نیست این همت و در شگفتم / که چون این بلا را تحمل نمایی (همت عالی داشتن بسیار دشوار است)
- ۳) چنان گشت بازارهای ولایت / که برخاست از پاسبان پاسبانی (امنیت کامل برقرار است)
- ۴) جود هلاک خزانه باشد و هر روز / تازه هلاکی تو بر خزانه گماری (هر روز خزانه دار جدیدی به کار می گماری)

۵۸- در کدام گزینه شریطه و تأیید دیده نمی شود؟

- ۱) ای بار خدایی که خود از عمر ندانی / روزی که در آن روز دو صد حق نگزاری
رامش کن و شادی کن و عشرت کن و خوش باش / می نوش کن از دست نکویان حصاری
- ۲) الا تا که روشن ستاره‌ست هر شب / بر این آبگون روی چرخ کیانی
تو بادی جهاندار تا این جهان را / به بهروزی و خرمی بگذرانی
- ۳) تا نباشد به هنر آهو همتای هزبر / تا نباشد به گهر مردم همتای پری
شادبادی و همه ساله به تو شاد پدر / شادیی کان نشود تا به قیامت سپری
- ۴) همی تا به کوه اندر از بهر گوهر / به آهن بود کار هر گوهکانی
تو شادان زی و خوش خور و بآرزو رس / بد اندیش تو آرزومند نانی

۵۹- «ی» پایانی کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) گرد جهان بگشتی شاها مگر سپهری / در هر کسی رسیدی میرا مگر قضایی
- ۲) ای صورت بهشتی در صدره بهایی / هر گز مباد روزی از تو مرا جدایی
- ۳) تو سرو جویباری تو لاله بهاری / تو یار غمگساری تو حور دلربایی
- ۴) با هر که عهد کردی یكروی و یكزبانی / وین هر دو از وفایند تو خود همه وفایی

۶۰- معنی همه گزینه‌ها بجز گزینه ... درست است.

۱) غرض از اصطلاح کفات نفاذ کار است: هدف از پروردن و نزدیک کردن مردان لایق (به خود) انجام شدن کار است.

۲) آسان ارباب جهل و ضلالت گرفتن بصواب نزدیک‌تر: نادیده گرفتن افراد نادان و گمراه درست‌تر است.

۳) چون ترا دیدیم نظر بر خبر راجح آمد و سماع از عیان قاصر: وقتی تو را دیدیم دیدن برتر از شنیدن بود و شنیدن به دیدن نمی‌رسید. (بهتر از آن بودی که گمان می‌کردیم).

۴) حسن رای ما رد کید و بدسگالی دشمنان را تمام است: خوش‌بینی ما به تمامی صرف رد کردن حيله و بداندیشی دشمنان می‌شود.

۶۱- قسمت مشخص شده در کدام گزینه نادرست معنی شده است؟

۱) شیر سخن مادر نیکو استماع کرد و آن را بر خرد خویش باز انداخت: منطبق با رای خود دید

۲) آنکه در ابواب سهو رشته با خویشتن فراخ گیرد و قبله دل هوا را سازد...: به خود میدان بدهد

۳) و هر رنگ که آمیزند بر قصد صریح حمل خواهد افتاد: هر فریب کاری که کنند

۴) آتش خشم بالا گرفت و زبانه آن عقل شیر را پوزبند کرد: دهنه زد

۶۲- معنی کدام عبارت درست است؟

۱) از هیچ خائن سماع سعایتی جایز نشمرد مگر آن را برهانی بیند که دران از تردّد استغنا افتد: شنیدن بدگویی هیچ خائنی را روا نمی‌شمرد مگر آن را دلیلی آشکار بداند که بی‌نیاز از پی‌گیری باشد.

۲) سوابق تربیت خویش و سوائف خدمت مرا بیهوده در معرض تضییع و حیّز ابطال آورد بتهمتی حقیر که اگر ثابت شدی هم خطری نداشت: پیشینه تعلیمات و پرورش خود و خدمات گذشته مرا بی‌سبب و بدون سود جستن ضایع و باطل کرد به سبب تهمتی کوچک که حتی اگر اثبات می‌شد هم مضر نبود.

۳) هر ملک که چربک ساعی فتنه‌انگیز را در گوش جای داد و بزرق و شعوذة تمام التفات نمود خدمت او جان بازی باشد و ازان احتراز نمودن فریضه گردد: دوری از خدمت به پادشاهی که سخنان فریبنده فتنه‌جوی دوبهم‌زن را بپذیرد و به ریا و خدعه و فریب سخن چین توجه کند، فدا کردن جان است و پرهیز از آن واجب است.

۴) و در این دقیقه احتیاط تا آن حد واجب است که اگر هنر کسی بمهمی که مقلد آن باشد خللی راه خواهد داد او را از سر کار دور کرده شود: و در این امر مهم رعایت احتیاط تا آن قدری ضرورت دارد که اگر فضیلت کسی خدش‌ای بر انجام وظیفه خطیری که بر عهده دارد وارد خواهد کرد آن فرد از آن مسوولیت برکنار شود.

۶۳- کدام گزینه به مضمون بیت زیر نزدیک است؟

از نیل و فرات و دجله جوئی زاید / پس موج زند که پیل را بر باید

- ۱) اگر موضعی را در نیکی و بدی این اثر تواند بود هر که در مسجد کسی را بکشتی بزه کار نبودی و آنکه در مصاف یک تن را زنده گذارد بزه کار شدی.
- ۲) چون بدیدند که آتش گرسنگی و آتش خشم هر دو بهم پیوست و تنور گرم ایستاد فطیر خویش در بستند.
- ۳) هر آن کس که آتش همی برفروخت / شد اندر میان خویشتن را بسوخت
- ۴) ترهات اصحاب اغراض که در معایب نزدیکان و محارم گویند اگر چه موجز و مختصر باشد، بتدریج مایه گیرد و بجائی رسد که تدارک صورت نیندد.

۶۴- استنباط از کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) هر روز مرا سری و دستاری نیست: دیگر صاحب منصب نیستم
 - ۲) دارنده مباش وز بلاها رستی: درویشی مایه امنیت است
 - ۳) بودیم ترا بنده همینیم ترا: همچون گذشته خدمتگزار تویم
 - ۴) عقده عهد او بحوادث روزگار وهنی نپذیرد: درست پیمان است / به پیمان خویش وفادار است
- ۶۵- معنی همه گزینه‌ها درست است بجز ...

- ۱) بیک تعریک راه مکاید ایشان را بسته گردانیم و ترا بنهایت همت و غایت اُمتیت برسانیم: با یک گوشمالی راه بر حیل‌های آنان می‌بندیم و تو را به بالاترین حد آرزو و خواسته‌ات می‌رسانیم.
- ۲) ملک سوابق عهد را فرو گذاشت و محال دشمنان را در ضمیر مجال تمکن داد: پادشاه قول و قرارهای پیشین را ندیده گرفت و سخن باطل دشمنان را پذیرفت.
- ۳) و علما گویند طلب مخرج از بدکرداری بابی معتبر است در احسان و نیکوکاری: خارج کردن کسی از راه بد گشودن دری ارزشمند در بخشش و نیکی است.
- ۴) دانست که تعجیل کرده‌ست و جانب تمالک و تماسک را بی رعایت گذاشته: فهمید (پی برد) که شتابکاری ورزیده و خویشتن‌داری نکرده است.

۶۶- کدام توضیح برای مصرع دوم صحیح است؟

در گلستانی کان گلبن خندان بشکفت / سرو آزاد به یک پای غرامت برخاست

- ۱) سرو آزاد برای گرفتن غرامت پافشاری کرد.
- ۲) سرو آزاد تنبیه شد.
- ۳) سرو آزاد به اعتراض برخاست.
- ۴) سرو آزاد پشیمان شد.

۶۷- در کدام بیت کنایه نیامده است؟

- ۱) سرو چمن پیش اعتدال تو پست است / روی تو بازار آفتاب شکسته است
- ۲) دست طلب داشتن ز دامن معشوق / پیش کسی گو کش اختیار به دست است
- ۳) مرا به هرچه کنی دل نخواهی آزردن / که هرچه دوست پسندد به جای دوست رواست
- ۴) فرمان برمت به هرچه گویی / جان بر لب و چشم بر خطاب است

۶۸- نوع «و» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) منم امروز و تو انگشت‌نمای زن و مرد / من به شیرین سخنی تو به نکویی مشهور
- ۲) صافی چو بشد به دور سعدی / زین پس من و دردی خرابات
- ۳) عهد تو و توبه من از عشق / می‌بینم و هردو بی‌ثبات است
- ۴) اگر جنازه سعدی به کوی دوست برند / زهی حیات نکونام و رفتنی به شهادت

۶۹- درون مایه ذکر شده برای کدام بیت درست است؟

- ۱) سرانگشتان مخضوبش نبینی / که دست صبر بر پیچید و بشکست: عاشق کشی و ناشکیبی دلدار
- ۲) هر که خصم اندرو کمند انداخت / به مراد وی‌اش نباید ساخت: توصیه به مقابله کردن با دشمن
- ۳) چشمت به کرشمه خون من ریخت / از قتل خطا چه غم خورد مست: بی‌وفایی و عهدشکنی یار
- ۴) سعدی به قدر خویش تمنای وصل کن / سیمرخ ما چه لایق زاغ آشیان توست: متفاوت بودن جایگاه عاشق و معشوق

۷۰- در کدام بیت آرایه ادبی جناس نیامده است؟

- ۱) از رای تو سر نمی‌توان تافت / وز روی تو در نمی‌توان بست
- ۲) متفق می‌شوم که دل ندهم / معتقد می‌شوم دگر بارت
- ۳) گرچه بی‌طلاقتم چو مور ضعیف / می‌کشم نفس و می‌کشم بارت
- ۴) بنده چه دعوی کند حکم خداوند راست / گر تو قدم بر نهی تا بنهم چشم راست

۷۱- با توجه به دستور زبان امروز، نقش دستوری ضمیر «ت» در کدام بیت با سایر بیت‌ها فرق دارد؟

- ۱) گویند برو تا برود صحبتت از دل / ترسم هوسم بیش کند بعد مسافت
- ۲) دیر آمدی ای نگار سرمست / زودت ندهیم دامن از دست
- ۳) بارها گفته‌ام این روی به هر کس منمای / تا تأمل نکند دیده هر بی‌بصرت
- ۴) گردن نهم به خدمت و گوشت کنم به قول / تا خاطر معلق آن گوش و گردن است

۷۲- در کدام بیت جمله تمثیلی نیامده است؟

- ۱) مجال خواب نمی‌باشدم ز دست خیال / در سرای نشاید بر آشنایان بست
- ۲) هر آدمی که چنین شخص دلستان بیند / ضرورت است که گوید به سرو ماند راست
- ۳) نمی‌دانم رطب را چاشنی چیست / همی‌بینم که خرما بر نخیل است
- ۴) آدمی نیست که عاشق نشود فصل بهار / هر گیاهی که به نوروز نجبد حطب است

۷۳- نقش دستوری تخلص شاعر در کدام گزینه فرق دارد؟

- ۱) غم آن نیست که بر خاک نشیند سعدی / زحمت خویش نمی‌خواهد بر رهگذرت
- ۲) سعدی حجاب نیست تو آینه پاک دار / زنگار خورده چون بنماید جمال دوست
- ۳) همچون درخت بادیه سعدی به برق شوق / سوزان و میوه سخنش همچنان ترست
- ۴) سعدی علم شد در جهان صوفی و عامی گویدان / مابت پرستی می‌کنیم آن‌گه چنین اصنام را

۷۴- در کدام گزینه نوع دستوری کلمه پایانی بیت متفاوت است؟

- ۱) به چشمهای تو کان چشم کز تو برگیرند / دریغ باشد بر ماه آسمان انداخت
- ۲) تو بت چرا به معلم روی که بتگر چین / به چین زلف تو آید به بتگری آموخت
- ۳) که شنیدی که برانگیخت سمند غم عشق / که نه اندر عقبش گرد ندامت برخاست
- ۴) اگر مراد تو ای دوست بی‌مرادی ماست / مراد خویش حرام است بی‌رضای تو خواست

۷۵- توضیح کدام گزینه درست است؟

- ۱) برفت رونق بازار آفتاب و قمر / ز بس که ره به دکان تو مشتری آموخت: آفتاب و ماه جلوه خود را در زیبایی از دست دادند از بس که تو خاطرخواهان فراوان داری.
- ۲) مرا بشاعری آموخت روزگار آنگه / که چشم مست تو دیدم که ساحری آموخت: روزگار شاعری را به من یاد داد سپس توانستم ساحری کردن چشم مست تو را دریابم.
- ۳) بلای عشق تو بنیاد زهد و بیخ ورع / چنان بکند که صوفی قلندری آموخت: همانطور که صوفی راه و روش قلندری را آموخت عشق تو نیز مانند بلایی بنیادهای زهد و پارسایی را ویران کرد.
- ۴) هزار بلبل داستان‌سرای عاشق را / بیاید از تو سخن گفتن دری آموخت: باید شیوه سخن گفتن دری را از هزار بلبل نغمه‌خوان عاشق بیاموزی.

۷۶- توضیح کدام گزینه درست است؟

- ۱) محراب ابرویت بنما تا سحرگهی / دست دعا برآرم و در گردن آرم: دست به دعا بلند کنم و ثوابش را حواله به تو کنم.

۲) صد جوی آب بسته‌ام از دیده بر کنار / بر بوی تخم مهر که در دل بکارمت: به امید این که مهر تو را در دل خویش جای دهم.

۳) بارم ده از کرم سوی خود تا بسوز دل / در پای دم بدم گهر از دیده بارمت: هر لحظه برای تو اشک دیده را در پای خود بریزم.

۴) خواهم که پیش میرمت ای بیوفا طیب / بیمار باز پرس که در انتظارمت: حال بیمار خود را جویا شو زیرا در انتظار تو هستم.

۷۷- کدام بیت می‌تواند به جهت ارتباط معنایی، پیش از بیت زیر قرار گیرد؟

در روی خود تفرج صنع خدای کن / کآینه خدای نما میفرستمت

۱) ای غایب از نظر که شدی همشین دل / میگویم دعا و ثنا میفرستمت

۲) حیفت طایری چو تو در خاکدان غم / ز اینجا باشیان وفا میفرستمت

۳) در راه عشق مرحله قرب و بعد نیست / می‌بینمت عیان و دعا میفرستمت

۴) تا مطربان ز شوق منت آگهی دهند / قول و غزل به ساز و نوا میفرستمت

۷۸- توضیح درست بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

تا لشکر غمت نکند ملک دل خراب / جان عزیز خود بنوا میفرستمت

۱) تا وقتی غم تو مانند لشکری سرزمین دلم را ویران نکند {تا وقتی زنده‌ام} جان عزیز خود را آراسته نزد تو می‌فرستم.

۲) برای این که غم تو مانند لشکری سرزمین دلم را ویران نکند، جان ارزشمند خود را به عنوان گروگان نزد تو می‌فرستم.

۳) تا زمانی که لشکر اندوه سرزمین دلت را ویران نکند، دلم را با شادمانی نزد تو می‌فرستم.

۴) برای این که این غم مایه ناراحتی دل تو نشود، جان ارزشمندم را برای شادی دل تو نزد تو می‌فرستم.

۷۹- توضیح کدام گزینه درست است؟

۱) در نمی‌گیرد نیاز و ناز ما یا حسن دوست / خرم آن کز نازنینان بخت بر خوردار داشت: نیاز ما نمی‌تواند با ناز و زیبایی یار برابری کند.

۲) سر تسلیم من و خشت در میکده‌ها / مدعی گر نکند فهم سخن گو سر و خشت: اگر مدعی سخن را نفهمد به او بگو نادان و خشک‌مغز است.

۳) از سخن چنان ملالنها پدید آمد ولی / گر میان همشینان ناسزایی رفت رفت: اگر میان همشینان سخن بدی گفته شد، باز گشت‌پذیر نیست.

۴) ساقی بیا که یار ز رخ پرده برگرفت / کار چراغ خلوتیان باز در گرفت: کار چراغ خلوت‌نشینان باز رونق یافت.

۸۰- بر اساس بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

بر برگ گل بخون شقایق نوشته‌اند / کآنکس که پخته شد می چون ارغوان گرفت

- (۱) شقایق سرخ تر و رنگین تر از گل سرخ است.
- (۲) سرخی برگ گل گویی اثری از خون شقایق دارد.
- (۳) گل سرخ خام و شقایق پخته است.
- (۴) خون شقایق به گردن گل سرخ است.

۸۱- بر اساس بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت / شیوه جنات تجری تحتها الانهار داشت

- (۱) خانه یار مانند قصرهای بهشت بوده است.
- (۲) گریه حافظ به شکرانه وصال و در زیر یک سقف قرار گرفتن بوده است.
- (۳) حافظ در پای (دیوار) خانه معشوق می گریسته است.
- (۴) حافظ یاد دوران بی نصیبی و هجران می کند.

۸۲- توضیح کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) مکن به نامه سیاهی ملامت من مست / که آگهست که تقدیر بر سرش چه نوشت: مست از سرنوشت خود آگاه است.
- (۲) بر من جفا ز بخت من آمد و گرنه یار / حاشا که رسم لطف و طریق کرم نداشت: یار اهل لطف و کرم بود اما گناه از بخت من بود.
- (۳) حافظا روز اجل گر به کف آری جامی / یکسر از کوی خرابات برندت به بهشت: شاعر از جام می رستگاری می جوید.
- (۴) مزن ز چون و چرا دم که بنده مقبل / قبول کرد بجان هر سخن که جانان گفت: بلنداقبالی در تسلیم در برابر معشوق است.

۸۳- در کدام گزینه جناس دیده نمی شود؟

- (۱) بلبلی برگ گلی خوشرنگ در منقار داشت / واندردان برگ و نوا خوش ناله‌های زار داشت
- (۲) دل گفت وصالش بدعا باز توان یافت / عمریست که عمرم همه در کار دعا رفت
- (۳) آن ترک پرچهره که دوش از بر ما رفت / آیا چه خطا دید که از راه خطا رفت
- (۴) چمن حکایت اردی بهشت میگوید / نه عاقلست که نسیه خرید و نقد بهشت

۸۴- بین بخش‌های مشخص شده در کدام گزینه تقابلی وجود ندارد؟

- (۱) حافظ شراب و شاهد و رندی نه وضع تست / فی الجمله میکنی و فرومیگذارمت
- (۲) وفا معجوی ز دشمن که پرتوی ندهد / چو شمع صومعه افروزی از چراغ کنشت

- ۳) وقت آن شیرین قلندر خوش که در اطوار سیر / ذکر تسبیح ملک در حلقه زَنار داشت
 ۴) در خرقة زن آتش که خم ابروی ساقی / بر میشکند گوشه محراب امامت

۸۵- نوع «ی» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) مکن به نامه سیاهی ملامت من مست / که آگهست که تقدیر بر سرش چه نوشت
 ۲) یار اگر ننشست با ما نیست جای اعتراض / پادشاهی کامران بود از گدایی عار داشت
 ۳) عیب حافظ گو مکن واعظ که رفت از خانقاه / پای آزادی چه بندی گر به جایی رفت رفت
 ۴) آشنایی نه غریبست که دلسوز منست / چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت

۸۶- در کدام گزینه جابه جایی ضمیر دیده نمی شود؟

- ۱) گر طمع داری ازان جام مرصع می لعل / ای بسا در که به نوک مژهات باید سفت
 ۲) یارب مگیرش ارچه دل چون کبوترم / افکند و کشت و عزت صید حرم نداشت
 ۳) دیگر مکن نصیحت حافظ که ره نیافت / گم گشته ای که باده نابش به کام رفت
 ۴) در این شب سیاهم گم گشت راه مقصود / از گوشه ای برون آی ای کوب هدایت

۸۷- با توجه به داستان «تیلۀ شکسته»، خوررتگ چگونه شخصیتی است؟

- ۱) شخصیتی نوعی (typical character) و نماینده کودکان روستایی که آرزوهای بلندپروازانه دارند.
 ۲) شخصیتی پویا (dynamic character) که در طول داستان با کشمکش های درونی و بیرونی گوناگون روبه روست.
 ۳) شخصیتی ایستا (static character) که در برابر حوادث پیرامون خویش، رفتاری انفعالی دارد.
 ۴) شخصیتی پیچیده (round character) که برخلاف سایر اهالی روستا، به باورها و عقاید سنتی پشت پا می زند.

۸۸- داستان «به کی سلام کنم؟» با دو زاویه دید ... روایت شده است.

- ۱) اول شخص (حدیث نفس)، سوم شخص محدود به کوب سلطان
 ۲) اول شخص (ناظر)، سوم شخص محدود به کوب سلطان
 ۳) اول شخص (حدیث نفس)، سوم شخص نامحدود
 ۴) اول شخص (ناظر)، سوم شخص نامحدود

۸۹- در داستان «به کی سلام کنم؟» برف می تواند نماد چه چیزی باشد؟

- ۱) وحشت از مرگ
 ۲) فساد و انحطاط اجتماعی
 ۳) تنهایی و درماندگی
 ۴) خفقان و نداشتن آزادی

۹۰- با توجه به داستان «چشم خفته»، کدام گزینه در توصیف رفتار شخصیت‌های داستان درست است؟

- (۱) پنهان کاری و دو به هم زنی
(۲) دورویی و بدگویی
(۳) خودنمایی و تجمل گرایی
(۴) طمع و فریب کاری

۹۱- کدام گزینه درباره داستان «تصادف» نادرست است؟

- (۱) بعضی قسمت‌ها به شیوه «بازگشت به گذشته» (flash back) روایت شده است.
(۲) گفت‌وگو نقش کم‌رنگی در پیش بردن روایت دارد.
(۳) داستان با بیانی طنزآمیز و با بزرگ‌نمایی روایت می‌شود.
(۴) داستان بدون مقدمه‌چینی با گره‌افکنی آغاز می‌شود.

۹۲- کاربرد کدام گزینه در شعر زیر جز ویژگی‌های زبانی شعر نیما است؟

دم که لبخنده‌های بهاران / بود با سبزه جویباران / از پر پرتو ماه تابان / در بن صخره کوهساران / هر کجا بزم و رزمی ترا بود

- (۱) سبزه جویباران (۲) دم که (۳) پرتو ماه تابان (۴) بزم و رزمی ترا بود

۹۳- کدام گزینه با نگاه نیما به شعر - که نمودهایی از آن را در منظومه افسانه می‌توان دید- منطبق نیست؟

- (۱) بدون خلوت با خود شعر شما تطهیر نمی‌یابد... شاعر این کالا {شعر} را که از جمعیت می‌گیرد، در خلوت خود منظم و قابل ارزش می‌کند.
(۲) شعر نباید شنونده را در فهمیدن معنی آن معطل کند.
(۳) برای شعر و شاعری چه لازم است؟ مایه‌ای از درد و فکرهای دور و دراز که با خود شاعر تغییر یافته و عوض شود.
(۴) توانایی {شاعرانه} در این است که خود را به جای دیگران بگذاریم و از دریچه چشم آنها نگاه کنیم.

۹۴- در منظومه افسانه، شخصیت افسانه می‌تواند نماد از همه موارد زیر باشد بجز ...

- (۱) همزاد قدیم شاعر (۲) عشق با جلوه‌های گوناگون آن
(۳) زندگی و لحظه‌های ناپایدار آن (۴) وصال و آرامش آن‌جهانی

۹۵- کدام گزینه در مورد شعر افسانه درست است؟

- (۱) شعر افسانه نخستین تجربه شعر آزاد نیمایی به‌شمار می‌رود.
(۲) به طور کلی نظم قافیه‌ها در این شعر قابل پیش‌بینی نیست.

- ۳) واژه‌های «گفت» و «گفتا» نقشی اندک در شکل دهی به وزن گفت و گویی شعر دارد.
- ۴) الگوی وزنی مصراع‌ها در منظومه افسانه یکسان است.

زبان عربی

۹۶- اعراب کدام کلمه در بیت زیر خطا است؟

لا تحمدن امرأ حتى تجربه / و لا تذمنه من غیر تجریب

(۱) امرأ (۲) تجریبه (۳) لا تذمنه (۴) غیر

۹۷- در کدام گزینه بخشی از مضمون بیت زیر آمده است؟

فان لم یکن فی المال وسع و کثرة / ففی النفس منی عزة و اباء

- (۱) پادشاهان سزاوارند بدان که برای کفایت مهمات انصار و اعوان شایسته گزینند.
- (۲) غافل ضعیف بر خواری کشیدن خو کرده باشد و به هیچ تأویل منظور و محترم و مطاع و مکرم نگردد.
- (۳) هر که بنیاد خدمت پادشاهان به نصیحت و امانت و عفاف و دیانت موکد گرداند ... کار او را استقامتی صورت نیندد.
- (۴) من از این هر دو طبقه نیستم. نه آز غالب است که خیانت کنم و نه طبع خسیس که مذلت کشم.

۹۸- کدام گزینه درباره این دو بیت خطا است؟

فأنت لو استعرضت صحبک کلهم / و جربت منهم صاحباً بعد صاحب

لما تلق منهم شاهداً مثل شاهدی / و لم ترض منهم غائباً مثل غائبی

- (۱) مصراع دوم بیت اول جزای شرط است
- (۲) «کل» بدل است
- (۳) مرجع ضمیر «هم» در بیت دوم «صحبک» در بیت اول است.
- (۴) «تلق» فعل معتل است.

۹۹- کدام گزینه مصراع دوم برای مصراع زیر است؟

لکن أنت بین السرور مساءة / ...

- (۱) فزاد علی عجم الخطوب اعتدالها
- (۲) للحادثات فهل ترانی اجزع
- (۳) و المرء یشرق بالزالل البارد
- (۴) فلا تستعدن الحسام الیمانی

۱۰۰- ترجمه کدام بیت خطا است؟

- ۱) احب الفتى ينقى الفواحش سمعه / كأن به عن كل فاحشة وقرا: جوانمردی را که گوشش زشتیها را رد می‌کند، دوست دارم. گویی که از شنیدن گفتار زشت در آن گوش سنگینی و گرانی است.
- ۲) و انى شقى باللئام ولا تری / شقیاً بهم انا کریم الشمائل: و بدرستی که من به سبب پست فطرتان بدبخت هستم و جز انسان نیک‌خصلت را نمی‌بینی که ایشان بدبخت کرده‌اند.
- ۳) فبادر إلى اللذات قبل فواتها / فإن قصارى ما تراه عناء: قبل از مرگ از لذت‌ها توبه کن زیرا که نهایت آنچه تو می‌بینی، رنج و زحمت است.
- ۴) دم للخليل بوذه / ما خير ود لا يدوم: دوستی یار خود را پایدار بدار زیرا که دوستی ناپایدار نیکو نیست.



